

Hodnocení bakalářské práce

Posudek vedoucí práce

Jméno autora: Martina Tomková

Název práce: Sexuální výchova v rodině

Vedoucí práce: Mgr. Leona Stašová, Ph.D.

Oponent práce: Mgr. et Mgr. Petra Ambrožová, Ph.D.

Téma práce:

Bakalářská práce se zabývá tématem velmi naléhavým a aktuálním, které si zaslouží pozornost a empirické zmapování. Stejně jako jiné oblasti výchovy v rodině je to zároveň výzvou pro badatele, protože studium procesů v rodině nepatří k nejjednodušším. Autorka se snaží pohlédnout na podobu sexuální výchovy v současných rodinách z pohledu rodičů a jejich názorů. Klade si otázku, zda právě oni jsou hlavními iniciátory v této výchovné oblasti. Autorka formuluje v úvodu dvě hlavní otázky, na které se snaží hledat odpovědi. Směřují k tomu, jak by měla sexuální výchova v rodině vypadat (tedy ideální podoba sexuální výchovy) a jak skutečně vypadá (žitá realita v dnešní rodině). Autorka si tedy klade také za cíl porovnat, jak se ideál a realita přibližují či naopak liší.

Zaměření práce a její struktura:

Práce je zaměřena teoreticko-empiricky; text má dvě kapitoly v teoretické části, třetí část je částí empirickou. Práce je poměrně rozsáhlá, s počtem 58 stran čistého textu rozhodně převyšuje požadavky na bakalářské práce.

Teoretická část:

V teoretické části se autorka nejprve věnuje problematice rodiny a výchovy v rodině. Tímto úvodem naznačuje, jaký význam má rodina a skutečnost, že rodina i výchova v ní se proměňují v kontextu vývoje společnosti. V teoretické části si autorka klade otázku, jak by měla sexuální výchova vypadat, v empirické části se pak snaží podívat na to, jak sexuální výchova v rodině v praxi vypadá. V úvodu se zabývá samotnou definicí sexuální výchovy a uvádí možné přístupy k tomuto pojmu. Dotýká se též historických aspektů sexuální výchovy a jejich vztahů k výchově k rodičovství. Poté se autorka soustředí na to, kdy se sexuální výchovou v rodině začít a jaké formy a obsahy by měla sexuální výchova v rodině obsahovat. Nevynechává ani otázky týkající se možných následků v případě zanedbání sexuální výchovy v rodině.

Empirické šetření:

V empirické části práce si autorka klade za cíl zjistit, zda a jakým způsobem probíhá sexuální výchova v rodině, případně zda se zde nachází shoda s tím, co by se v sexuální výchově v rodině mělo řešit za témata a jaká podoba výchovy by měla převládat (str. 39). Formulace výzkumného problému by nicméně se hodila spíše formou otázky/otázek, zde použité heslo neumožňuje podrobněji vnímat celý rozměr řešeného problému.

Autorka se rozhodla využít výhod smíšeného výzkumu a realizovat jak kvantitativní, tak kvalitativní šetření. Pro dotazníkové šetření využila autorka dotazníku vlastní konstrukce (viz příloha) a analýzu rámuje hypotézami.

Na kvantitativní část navazuje kvalitativní šetření. Cílem bylo dle autorky zjistit, jakým způsobem probíhá sexuální výchova v rodině, jaký přístup rodiče volí a proč ho volí, příp. co předchází jejich volbě. V této části zůstaly některé věty formulovány v budoucím čase, zřejmě nebyly převedeny z fáze přípravy do fáze finální (např. str. 54). Autorka sice pro tuto část doplnila o hlavní výzkumnou otázku, avšak poněkud nešťastně jako dílčí otázky označuje dále uváděné tazatelské otázky (str. 54 – 55). Ponechávám zde poznámku o potřebné opatrnosti při snaze potvrzovat kvalitativním šetřením teorie badatele vzhledem k větě o teorii na str. 55. Lze ocenit snahu autorky o důkladný rozbor studovaného tématu i o zohlednění námětů z předchozí verze práce. Pochopitelně ne všechna mohla být zohledněna vzhledem k tomu, že některé předchozí kroky v realizovaných šetřeních již nelze vzít zpět a upravit. Obě části šetření tedy mají svoje limity, jež lze ale do značné míry chápat jako výsledek skutečnosti, že jde o první výzkumná šetření autorky. Na druhou stranu je třeba ocenit skutečnost, že autorka se i na úrovni bakalářské práce pustila s odvahou do obou typů výzkumu a jejich základní rysy zvládla.

Využitelnost pro praxi je v kontextu studovaného oboru inspirativní, téma lze dobře aplikovat v pedagogice.

Rozsah práce přesahuje požadavky na bakalářskou práci.

Práce s odbornými zdroji:

Citované prameny jsou aktuální, většinou tuzemské.

Jazyková, formální a stylistická úroveň práce byla v předchozí verzi práce bohužel její největší slabinou. V této verzi textu je zřejmé, že se autorka na tuto rovinu výrazně zaměřila a odevzdaný text je rozhodně na mnohem lepší úrovni, i když některé překlepy a poněkud krkolomná vyjádření v textu ještě zůstaly (např. str. 56 – sloužili metodologické publikace), poslední věta na str. 64 s formulací „... Jak by měla sexuální výchova v rodině probíhat?, a to Jakým způsobem v praxi reálně probíhá, a snažila se nalézt odpovědi na tyto otázky...“) Zůstává doporučení autorce, aby se v dalších studiích věnovala také tříbení stylistických dovedností a práci s českým jazykem.

Celkové zhodnocení bakalářské práce:

Předkládaná práce řeší zajímavé téma, autorka si jej sama navrhla a přistupovala k němu se zájmem a iniciativou. Pracovala samostatně a průběžně, ocenit lze zájem o využití výhod kvantitativního i kvalitativního přístupu. Autorka též s pokorou přijala výhrady k předchozí verzi práce, vzala si k srdci náměty z posudků, zohlednila doporučení zkušební komise a nyní tak předkládá text práce, který nese jasné a chvályhodné znaky těchto snah. Práce má tedy velmi nadějně předpoklady pro úspěšnou obhajobu.

Datum: 29. 7. 2019